

εἰς πνεῦμα σατυρικόν, μολονότι ὑπάρχουν σκηναὶ ὡς ή τῶν Πρεσβευτῶν τῆς Συνδιασκέψιως τῆς ἐφημερίδος καὶ τοῦ Μπάουτσερ τουσχτεροὶ εἰς εἰρωνείαν.¹ Οὐ κ. Λεπενιώτης καὶ ή κ. 'Αφεντάκη πρωταγωνιστοῦν ἀλλὰ καὶ δὲν ὑπολείπονται ή κ. Χατζηχρήστου, ή κ. Δενδριοῦ, οἱ κ. κ. 'Αφεντάκης, Μηλιάδης, Τριγύλης, Δράμαλης, εὐχάριστον δὲ ἐντύπωσιν ἔντοπην η κ. Στέλλα ὡς πωλήτρια κουραστιέδων καὶ ή μικρά 'Ανθιστόνους ὡς ἀνταυορχίτρια.

'Απὸ τὰ νούμερα, τὰ ὄφαιοτέρα εἴνε τὸ ντυνέτο Εὖζωνον καὶ κυρίας, τὸ κουαρτέτο κουραστιέ—βλάκα—μόρτη—ἐθνοφρονοῦ μὲ μίαν κοκόταν, μίαν νταντάν, μίαν ἐρωμένην καὶ μίαν γοητά, ή Ελρήνη μὲ τὸ πρόγραμμά της, ή 'Επιθεώρησις μὲ τὸ ἐπιτελεῖον τῶν συγγραφέων της, καὶ ή ζωηρότατα χειροκροτουμένη σκηνὴ τοῦ Γυνακείου κατέλλουν, διεξαγομένη, οὐχὶ βεβαίως πρωτούπως, ἀπὸ τῆς πλατείας εἰς τὴν σκηνὴν.

Τὸ κόρο ἄριστον τὴν μουσικὴν συνηρμολόγησεν δ κ. Λεπενιώτης—οὗτος δὲ ήθοποιὸς. 'Ιματισμὸς φιλόκαλος καὶ πλούσιος.

'Ο κ. Λεπενιώτης εἶχε δὲ λίγον μέρος, ἀλλ' ὡς βλάκας στρατιώτης ἀμύμητος. 'Η κ. 'Αφεντάκη εἰς ὅλους τοὺς ρόλους της χαριτωμένη, πεταχτή, εὔπτοφος, ζωηροτάτη. 'Ἐν γένει ὁ θίατος ἀνεδείχθη ὑμεμπτεος ἐπιελεστής ἐπιθεωρήσεως μουσικῆς. Κατηγορήμη ὑπὸ τινῶν ὅτι τὸ «Καρνέ» ὅτι δὲν ἔχει σύνδεσμον. 'Άλλα ποία ἐπιθεώρησις—ἐφέτος μάλιστα — ἔχει τιοῦτον προσόν;

ΘΕΑΤΡΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Τὰ πατριωτικὰ δράματα καὶ αἱ στρατιωτικαὶ κωμῳδίαι εἰς τὴν ἡμερησίαν νυκτερινὴν διάταξιν. Μετὰ τοὺς «Βουλγαροκτόνους» τοῦ κ. Θωμῆ—ἔργου πρὸ πολλοῦ γραφέντος καὶ εἰς τὸν ἀείμνητον Λασσάνειον βραβευθέντος, καὶ ἥδη.. ἀποτυχόντος,—έδόθησαν καὶ τὰ ἔξης ἔργα: Εἰς τὸ θέατρον Νεαπόλεως «Κονσταντίνος ὁ Βουλγαροκτόνος» τοῦ κ. Α. Γαλανοῦ—έμφαντέστατα ἐπὶ σκηνῆς ὁ Βατιλεύς, ὁ κ. Βενιζέλος καὶ ἐν τέλει ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος στεφανώνει τὸν Κονσταντίνον—ό «Ἐθελοντής» τοῦ κ. Περεσιάδου, οἱ «Κούραμπτιέδες» τοῦ κ. Κοτακάκη καὶ τὰ «Ἀθηναϊκά σκήτσα», πολεμικὴ ἐπιθεώρησις τοῦ κ. Γεωργοπούλου, εἰς τὸ 'Αθήναιον — τὰ «Εὐζωνάκια μας» τοῦ κ. Κοκακάκη, εἰς τὸ θέατρον Νεαπόλεως, — «Ἡ Ἐλληνοπούλα τῶν Γιαννιτῶν 'Αισέ» τοῦ κ. Κούρτη — ἀριθμήσασα 25 παραστάσεις εἰς τὴν 'Αλάμπρα — τὰ «Στενά τῆς

Κρέσνας» τοῦ κ. Λάϊου—ἀποσυρθέντα ὑπὸ τοῦ συγγραφέως μετὰ τὴν δευτέραν παράστασιν ἀφοῦ ἐτραμπατίσθη εἰς ηθοποιὸς ὑποδυθεὶς τὸν Βουλγαρὸν κατὰ τὴν παράστασιν ἐκπυρσοκροτήσαντος τοῦ πιστελίου, τὸ δόπιον κατὰ λάθος ἵτο γεμάτον—καὶ τὸ «'Αλάνι» εἰς τὸ θέατρον τοῦ Λαοῦ. — Εἰς τὸ Πανελλήνιον ἐδόθη ἐπὶ πολλὰς ἐσπέρας μετ' ἐπιτυχίας ὁ «Σικόλατένιος Στρατιώτης» τοῦ Στράους, ὡραιοτάτη σάτυρα τοῦ Βουλγαρικοῦ στρατοῦ. 'Η δ. Κολυβᾶ καὶ ὁ κ. Φιλιππίδης ἐπαιξαν πολὺ καλά.

— Εἰς τὴν «'Αλάμπρα» ἐδόθη ἡ κωμῳδία «Δεσποινὶς Καραμπίνα» τοῦ γνωστοῦ δραματικοῦ συγγραφέως καὶ ποιητοῦ κ. 'Αγιλ. Καραβία, ἔχουσα εὐφρετή σκηνάς.

Προετοιμάζονται : «Μάρκι μπούμ» ἐπιθεώρησις πολεμικὴ τῶν κ. κ. Μαγκάκη καὶ Ρωμανοῦ. «Ματωμένες δάφνες» εἰδύλλιον, τοῦ συγγραφέως κυπτομένου ὑπὸ τὸ φευδώνιμον «'Αγρότης». 'Αμφότερα ὑὰ δοθοῦν εἰς τὴν «'Αλάμπρα».

Εἰς τὸ θέατρον Κυβέλης:

I. d' Ιχαροὶ ἡ «Βατίλιστα τῶν Θηβῶν — Σαρδοῦ, ἡ «Μαρκητία». — Τραβέρσι, «τὸ Παραβάν». — Κροαστέ, «Ἡ καλὴ πρόθεσις», — Βέργκα, «Χωριάτικος ἴπποισμός», — Μερέ, «Αἱ τρεῖς μάσκες».

Πρὸ τὸ τυπα: Μελῆ, «τὸ 'Ασπρο καὶ Μαῦρο», ἐκπροσωπούντα τὰς δύο ἀντιλήψεις τῆς Ἡθικῆς. — Σενοπούλου, τὸ «Σευγάρωμα», — προσπάθειαι δύο οἰκογενειῶν ὅπως ἐνώσουν τὰ παιδιά των.

— Ο κ. Πολ. Δημητραζόπουλος ἔγραψε διὰ τὸ θέατρον τοῦ Συντάγματος ἵστορικὸν δρῦμα, τὴν «Βουλγάρα», ἐξηγμένην ἐκ τίνος μυθιστορήματός του.

— Εἰς τὰ Ιωάννινα μεταβαίνει προσεχῶς θίασος ὑπὸ τοὺς κ. κ. Παπαστεφάνου καὶ Κυριακίδην.

— «Υπὸ τῶν κυριῶν Σωσῶς Κανδύλη, Νίτσας Ράλλη καὶ τοῦ κ. Δρακοπούλου συνεστήθη θίασος διπερέττας. Θά παξῆη εἰς τὸ «Πολυθέαμα».

— Εἰς τὸ θέατρον Νεαπόλεως θὰ δοῦῃ τὸ «Λαζεῖον τοῦ στόλου» κωμῳδία τοῦ κ. N. Μιχαλοπούλου, σατυρίζουσα τὴν πολιτικομανίαν τῶν ἀθηναϊκῶν οἰκογενειῶν.

— Ιπποδρόμιον «Διεθνές» θὰ δώσῃ παραστάσεις εἰς τὴν ὁδὸν Φιλελλήνων.

— Ο κ. Σαμάρας ἐμελοποίησε 'Ελλ. ὀπερέτταν ἐπὶ λιμπρέτου, τὸ δόπιον ἔγραφαν οἱ κ. κ. Τσοκόπουλος καὶ Δεληγρατερίνης.

Νεώτεραι Πάροι.—'Η λιτανεία τῶν ἐπιπτοιξιμένων.—Εἰκονίσματα καὶ δάχνων.—Ο κόπικας χρυσός.—Τὸ τραγοῦδι τοῦ Σουλλού.—Οἱ γορίλλαι τῆς 'Αρατολῆς.—Θρησκευτικὴ ἀγρίς.—Πρόγραμμα διὰ τὰς Καλὰς Τέχνας.

'Η εἰρήνη συνηρμολόγημη καὶ νέα τραγωδία ἥρξατο ἐκτυλισσομένη. Ἐπὶ ἡμέρας πρὸς βιορρᾶν καὶ ἀνατολάς τῶν νέων μαρτσιαλίδων μαρσαὶ συνοδεῖαι

ἐπιμηκύνοντο εἰς πενθίμους γραμμάς· ἵσαν οἱ ἐκπατριζόμενοι ἀπὸ τὰ μέρη τὰ δόπια δὲ Ἐλληνικὸς στρατὸς ἐμελλεῖ νὰ ἐκκενώσῃ διὰ νὰ εἰσβάλουν οἱ ἱττημένοι γορίλλαι τῆς 'Ανατολῆς. Μία ἀτελείωτος φρικιαστικὴ γραμμή — λιτανεία, νεκροική πομπὴ μῆλον — τῶν κατοίκων, φευγόντων τὰ αἷμοσαρῆ ἐνστικτά τῶν νέων κυριάρχων. "Ολα τὰ εἰδη τῶν μεταγραψιῶν καιάρφορτα ἀπὸ ἔμψυχα καὶ ἄψυχα διευθύνοντο πρὸς τὰ ἐλληνικὰ ἔδαφη. "Ανδρες, γυναῖκες, νήπια, γέροντες, ἀκολουθούμενοι ἀπὸ τὰ ζῶα τὰ κατοικίδια καὶ τὰ ποίμνια; μὲ τὸ κεφάλι σκυμένο, ἀφῆκαν τὰ πατρικά των στήτια, τοὺς ἄγρους, οὓς μὲ τὸν ἰδρωτὰ των ἀνέσκαψαν, τοὺς τάφους τῶν προσφιλῶν καὶ τοὺς εὐκτηρίους οἴκους των, τὰς οἰκογενειακὰς καλιάς, διὰ νὰ σοιδοῦν ἀπὸ τὴν Βουλγαρικὴν αἵμοστάζουσαν μάχαιραν. "Ολόκληροι πόλεις καὶ χωρία ἡρημάθησαν: Τὸ Μελένικον, η Στρώμνιτσα, η Γκιουμουλτζίνα, η Ξάνθη, τὸ Δερδεγάτς, τὸ Νευροζόπιον. Μετὰ τὴν ἀθρόαν μετανά-

στευσιν, ἐτέθη πῦρ ὑπὸ τῶν φευγόντων, ὅπερ μετέβαλε κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς ἔρεύπια τὰ ἐλληνικάτα αὐτὰ μέρη. Ἡ Πάργα εἰς πολλαπλὴν εἰκόνα. Καθ' ἡμέρας ή παλαιά Πάργα ἀπελευθεροῦται καὶ ὁ ἀρχιερεὺς της ἐπιστρέφει εἰς αὐτήν, κομίζων ἐπειδή Κεράνδας τὰ ἐκεῖ ἐναποτεμέντα ιερὰ σκεύη, ἄμφια καὶ τὸ φλάμπον, νέαι Πάργαι ἀναφαίνονται. Εἰς κυνηγιαράφρος ἔπειτε νά ἀποδώσῃ τὴν θλιβεράν εἰκόνα τῆς φυγῆς διὰ νὰ προβληθῇ εἰς ὅλας τὰς Εὐθωπαϊκὰς πρωτευούσας μὲ τὸν τίτλον: «Τὰ ἀνδραγαθήματα τῶν Οὔννων τῶν Βαλκανίων».

Οἱ πρῶτοι οἱ ὄποιοι ἔδωσαν τὸ σύνθημα τῆς μετοικεσίας εἰνὲ οἱ κάτοικοι τῆς ὡραίας καὶ ἀκριφῆς Βυζαντινῆς πόλεως, μὲ τοὺς πολυτίμους θησαυρούς, τοῦ Μελενίου.

Τὸ Μελένικον! Ἡ περιεργοτέρα πόλις τῆς Ἀνατολῆς. Κάθε συνοικία, κάθε ἐπαγγελία, κάθε ἀρχοτόσπιτο—Ἐνν Βυζαντινὸν μνημεῖον. Τοιάνοντα ἀρχαιότατοι ναοὶ καὶ πλῆθος παρεκκλησίων, μὲ εἰκόνας τῆς ὡραιοτέρας Βυζαντινῆς ἀγιογραφίας...

Οἱ 2,500 Ἑλληνες τῆς καὶ οἱ 1000 Ὁθωμανοὶ τῆς παρέδωσαν νεκρούπολιν εἰς τοὺς κομιτατῆδες. Γραῖαι κρατοῦσαι τὰς ιερὰς εἰκόνας, ἀφοῦ ἐπότισαν μὲ δάκρυα τὰς γονίας τῶν ναΐσκων, παιδία μὲ οἰκογενειακά ἐνθύμια ἔξεινησαν ἀπὸ τὴν πόλιν, ἀφοῦ ἐφίλησαν τὰς θύρας τῶν ἐγκαταλειπομένων οὐκιών, Αἱ νεάνιδες ἐτραγουδοῦσαν τὸ τραγοῦδι τοῦ Σουλίου. Οἱ ἄνδρες ἔμειναν ἥνοιξαν τοὺς κρουνούς τῶν βαρελίων οἴνου καὶ ἐποκκίνησαν οἱ δρόμοι ἀπὸ τὸν ἐκχυθέντα χείμαρρον. Ἐξεριζώσαν τὰς ἀμπέλους, διὰ πελέκεων κατέστρεψαν ὅ, τι προσφιλές καὶ διαιρεδέντες εἰς τέσσαρας διμάδας ἔθεσαν πῦρ εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα τῆς ιστορικῆς πόλεως. Καὶ ἔφυγαν φωνάζοντες: «Ἐλάτε τέρατα, ἐλάτε τύραννοι νὰ πάρετε τὸ Μελένικον!»

Οὐαὶ εἰκὼν ἀφαντάστου τραγικότητος, οἷος θρίμβος πατριωτισμοῦ!

Δὲν ἔμεινεν ἵσως Ἀθηναῖος ὃ τις νὰ μὴ ἐγνωμοδότητε περὶ τοῦ τρόπου τῆς ὑποδοχῆς τοῦ Στρατηλάτου Βασιλέως μας. Ἐννοεῖται ὅτι αἱ περιστάτεραι προτάτεις ἔμειναν ἐπὶ τοῦ χάρτου καὶ δικαίως, διότι ἡ ὑποδοχὴ ἦτο τόσον ἐνθερμος, λαίκη, εἰλικρινής, ὥστε ἀνεπλήρωτε πίσαν ἄλλην πρόσθετον διακόδιμην ἢ ἐκδήλωσιν. Ἄλλ' οἰαδήποτε ὑποδοχὴ διὰ ζητωραυγῆν, μύρων, σημαῶν, μου ποζῶν, φωταγωγῆν, προσέδωτε βεβαίως μεγαλοπρέπειαν, ἀλλ' ἐφήμερον. Γεγονότα, ὡς ἡ ἐπάνοδος ἐκ νικηφόρων μαχῶν ἐνὸς ἐθνικοῦ Λυτρωτοῦ, συντρίψαντος δύο ἐχθρικὰς στρατιάς, πρέπει νὰ διαιτωνισθῇ. Ἡ ιστορία τῆς Τέχνης μᾶς διδάσκει πῶς ἔπειτε νὰ

ὑποδεχθῶμεν τὸν ἐστεμένον Νικητήν. Διὰ Θριαμβεῖτον Ἰωνῆς Ἀψιδος. Ὁ καιός δὲν ἐπέτρεπεν ἴσως τὴν ἀνέγερσιν οὕτε ποσκείους τοιαύτης, ἀλλ' ἔδη ἐπιβάλλεται ἡ ἀνίδρυσις μεγάλης μαρμαρίνης. Αφὶ δος εἰς τὸ μέρος ἔνθα τὸν ὑπερέχθη διὰ προσφωνήσεως ἡ Δημοτικὴ ἀρχὴ τῆς πόλεως, ἡτοι εἰς τὴν πλατείαν τοῦ Θεού. Ἡ ἀφὶς αὐτὴ ἀνεγειρούμενη κατόπιν διαγωνιστικοῦ μεταξὺ ἀρχιτεκτόνων καὶ γυνπτῶν, δέον ἀπαραιτήτως νὰ κοσμήται ἀπὸ ἀνάγλυφον τὴν μορφὴν τοῦ Βασιλέως, ἔχοντος ὑπεράνω τὸν Δικέφαλον' Αετόν. Ἐπὶ τῶν στυλοβατῶν νὰ καραχθῶν τὰ ὄνόματα καὶ αἱ ἡμερομηνίαι τῶν σπουδαιοτέρων μαχῶν, δεξιῷ τοῦ Ἑλληνοτουρικοῦ πολέμου καὶ ἀριστερῷ τοῦ Ἑλληνοβουλγαρικοῦ, ἐπὶ δὲ τῶν διακριμάτων ἐμπροσθετῶν καὶ διπλεύτερων διάστασις αἱ ἀνάδονες μάζας — τὰς σπουδαιοτέρας — ἐξ ἐκάστου πολέμου, τοῦ Σαρανταπόρου, τῶν Γιαννιτσῶν ἢ τοῦ Μπιζανίου ἐκ τοῦ ἐνὸς πολέμου, καὶ τοῦ Κιλκίς, τῆς Κρέσνας ἢ τῆς Τζουμαργῆς ἐκ τοῦ ἐτέρου. Ἡ ἀφὶς ἡτοι προώρισται νὰ φρονηματίζῃ τὰς μελούσας γενεάς δέον νὰ ἰδουμῇ, τιμῆς ἔνεκεν, δαπάναις τῶν Δήμων τῆς τε παλαιῆς καὶ νέας Ἑλλάδος, προσεπικυρωύσης ἐν ἀνάγκῃ καὶ τῆς Κυβερνήσεως, οὕτω δὲ ἡ εἰσφορά θάτικρος πτήση τὸ Κράτος ὅλον.

Τὴν γνώμην ταύτην διετύπω τα δημοτικάφικῶς πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Βασιλέως. Τὴν ἐπαναλαμβάνω, ἐντιχυθεῖταν ἔκτοτε καὶ ὑπὸ ἄλλων δημοσιευμάτων, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ λάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν, ἀν μὴ ἡ Κυβέρνησις, τούλαχιστον δὲ Δῆμος Ἀθηναίων. «Ἄς ὑπάρξῃ ἐπὶ τέλοντος καὶ ἐν σύγχρονον ἰστορικὸν μνημεῖον, δίπλα εἰς τὰ τόσα ἀρχαῖα.

*
"Ἄδεται—λέγεται—βεβαιοῦται — ὅτι μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως ἐγένετο λόγος ὅπως λήξαντος τοῦ πολέμου δοθῇ ἐνίσχυσις ὑπὸ τῆς Πολιτείας εἰς τοὺς ἐργάτας τοῦ πνεύματος. Συνεχήτησαν περὶ ἐθνικοῦ θεάτρου, ἐθν. μελοδράματος, περὶ Ἀκαδημίας τῶν Καλῶν Τεχνῶν, περὶ ἰδρύσεως ἐθνικῶν τμημάτων εἰς τὰ Ὑπουργεῖα.

'Ἀλλὰ καὶ ὁ Πρωτοπουργὸς ὑψῶν τὸ κύπελλον εἰς τὸ βουλευτικὸν γεῦμα εἶπεν ὅτι ἡ ἀκρὴ τῶν ἐπιστημῶν ἔσται ἡ ἐπιβράβευσις τῶν πολεμικῶν ἀγώνων.

"Ο Θεός νὰ δώσῃ! Καλὴ φώτισις εἰς τοὺς κ. κ. Υπουργούς, νὰ γίνῃ καὶ αὐτὸ τὸ θαῦμα!

ΔΑΦΝΙΣ

Υ. Γ. 'Ο Βασιλεύς, δὲ εἰς πάντα πάντοτε θέσας τὴν σφραγίδα τῆς ἐπιβολῆς, ἔλυσε τὸ ζήτημα τοῦ Πολεμικοῦ μνημείου. 'Ανέλαβεν Λύτος τὴν ἰδρυσίν του. 'Αφοῦ δὲ Βασιλεὺς τὸ θέλει, ἡ ἰδιος περὶ γεγονός.

Χ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ Χ

Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως του εἰς Εὐρώπην ὁ Βασιλεὺς ἀπεφάσισεν διὰς ἀνεγερθῆ ἐν τῇ πρωτευούσῃ καὶ εἰς περίβλεπτον θέσων, μεγαλοπρέπεις ἀναμνηστικὸν μνημεῖον τοῦ πολέμου. 'Ο ἴδιος κατέθηκεν ἐκ διαφόρων εἰσφροδῶν, ἀπερχόμενος, 160 χιλιάδας δραχμῶν εἰς τὴν ἐπιτροπήν, ἡτοι ἐπιστήμως συνιστώμενην, θὰ προφῆται εἰς ἔκκλησιν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀπαιτούμενου διὰ τὸ μνημεῖον ποσοῦ. Τὸ μνημεῖον τοῦτο θὰ εἴη ἀφιερωμένον οὐχὶ μόνον εἰς τὸν περσόντας ἐν τῷ πολέμῳ, ἀλλ' εἰς πάντας γεγονότας τοὺς ὑπηρεστήσαντας τὴν πατρίδα, στρατιωτικοὺς καὶ πολιτικούς. Θὰ εἴη δηλογότι μνημεῖον τῶν καταβληθειῶν

ἥντος ἐκάστου θέλικῶν καὶ ἡθικῶν εἰσφροδῶν πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἐθνικοῦ ἀγώνως.

Οἱ ἔργαν διὰ τὸ μνημεῖον τοῦτο θὰ ζητηθῶσι μέχρι τῆς συμπληρώσεως ποσοῦ ὑπὲρ τὸ ἐπιτροπεύματος, ὅπως καταστῇ ἐν τῷ περιφερεστέρω ἀρχιτεκτονικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ἔργων.

*
"H. A. M. ὁ Βασιλεὺς, μεταβάτης εἰς τὸ ἀπειλὲ τοῦ κ. κ. Τακωβίδον ἐποξάρισε διὰ τὴν προτομήν του, ἡτοι θὰ γαραζῆ ἐπὶ τῶν γένων μεταλλίνων κερμάτων. 'Επὶ τῆς ἀλλῆς ὄψεως θὰ γαραζῆ, ἐπιθυμητὰ τοῦ Βασιλέως, σίμ-